

Kamyon Sahibi Kişinin Mükellefiyeti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-53-6-619
Tarih	17.08.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-53-6-619 17/08/2011

Konu : Kamyon Sahibi Kişinin Mükellefiyeti

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; 1966 model Ford marka açık kasa kamyon satın aldığınızı, söz konusu kamyonu ticari faaliyette kullanmayacağınızı, kendi zirai faaliyetinizden elde edeceğiniz mahsulleri taşımak için kullanacağınızı belirterek, basit usulden faydalanıp faydalanamayacağınız hususunda görüş talep etmektedirsiniz.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinde; "Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler. (4962 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen cümle yürürlük; 07.08.2003, geçerlilik; 01.01.2004) Ancak,

çiftçiye ait olmakla beraber zirai işletmeye dahil edilmeyen biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç veya on yaşına kadar ikiden fazla traktörün işletilmesinden elde edilen gelirler ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilir." hükmüne yer verilmiştir.

4962 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen cümlede geçen "zirai işletmeye dahil edilme" kavramının "envanterinde veya aktifinde yer alması"nı ifade ettiği aynı Kanunun gerekçesinde belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 2001/1 Sıra No.lu Gelir Vergisi Kanunu İç Genelgesinde; Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinde geçen "bu mahiyetteki bir motorlu araç" ifadesinden zirai faaliyette kullanılan kamyon, otobüs, uçak ve benzeri araçların anlaşılması gerektiği belirtilerek özel ihtiyaçlar için kullanılmaya elverişli olmayan otobüs, kamyon, uçak ve benzeri gayri ticari araç sahibi olan çiftçilerin bu araçları kendi zirai işletmelerinde kullanmaları halinde zirai kazançlarının, biçerdöver sahibi olan çiftçilerde olduğu gibi gerçek usulde tespit edilmesi gerektiği yönünde açıklama yapılmıştır.

Buna göre, bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya 10 yaşından küçük ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin zirai kazanç yönünden gerçek usulde vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun "Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında; 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 51 inci maddesinde basit usulden faydalanamayacaklar sayılmış olup, maddenin onuncu bendinde, şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı yapanların basit usulden faydalanamayacakları hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak Vergi Dairesi Müdürlüğünden alınan bilgidен, tarihli işe başlama bildiriminizle söz konusu kamyonla yük taşımacılığı faaliyetinde bulunacağınızı beyan ettiğiniz, bunun üzerine nezdinizde düzenlenen tarihli yoklama fişinde de tarihinden itibaren şehir içi nakliyecilik faaliyetine başladığınızı beyan ettiğiniz bu nedenle Dairelerince aynı tarih itibarıyla gerçek usulde mükellefiyetinizin tesis edildiği anlaşılmıştır. Yine adınıza düzenlenen tarihli yoklama fişinde ise, kendi adınıza tapulu arazinizin bulunmadığını, yıllık 300-400 dönüm arazinin icar yoluyla ekim-dikimini yaptığınızı, kamyonunuzu diğer çiftçilerin zirai faaliyetinde kullanmadığınızı, nakliyecilik faaliyetine henüz başlamadığınızı beyan ettiğiniz anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde, kendinize veya başkalarına ait arazileri işlemek suretiyle zirai faaliyetle uğraşmanız ve kamyonunuzu sadece zirai faaliyetinizde kullanmanız halinde, sahip olduğunuz kamyonun dolayısıyla, kamyonu sahip olduğunuz tarih itibarıyla gerçek usulde zirai kazanç mükellefiyetinizin tesis ettirilmesi gerekmektedir.

Ancak bu suretle zirai faaliyette bulunmadığının tespiti veya kamyonu zirai işletmenizin aktifine dahil etmemeniz halinde söz konusu aracınızın özel ihtiyaçlarda kullanılmaya elverişli olmaması sebebiyle

ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirileceğiniz tabiidir. Bu durumda Gelir Vergisi Kanununun 47 ve 48 inci maddelerinde yazılı şartları topluca taşımanız halinde, basit usulde vergilendirilmeniz mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026